

**OPKŽP-PO2-SC211-2017-21. Výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok
zameraná na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok**

Zvolenská Slatina - ochranné opatrenia na toku Slatina

Kód projektu: NFP310020ANF9

Miesto realizácie projektu: Zvolenská Slatina

Stručný popis projektu:

Projekt stavby rieši ochranu intravilánu obce Zvolenská Slatina pred povodňovými prietokmi rieky Slatina pri Q100=195 m3.s-1. Návrh protipovodňovej ochrany je riešený v dvoch etapách.

V prvej etape je riešená protipovodňová ochrana na Ulici pod hájom vybudovaním ochranných protipovodňových múrov popri vodnom toku Slatina v dĺžke 224,15 m a miestnej komunikácii v dĺžke 97,07 m, zároveň budú realizované dva hrádzové priepusty a jeden výustný objekt.

V druhej etape je navrhnutá protipovodňová ochrana na Rybnom potoku ústiacom do rieky Slatina. Opatrenia na Rybnom potoku sú navrhované z dôvodu spätného vzdutia pri zvýšených prietokoch vo vodnom toku Slatina. Riešenie druhej etapy v prvom úseku spočíva v celokorytovej úprave s obojstrannými ochrannými múrikmi v dĺžke 135 m a v druhom úseku vo vybudovaní ľavostranného ochranného múrika dĺžky 152 m. V rámci tejto etapy bude vybudovaná prístupová komunikácia, dva hrádzové priepusty a železničná priekopa.

Navrhovaná stavba je stavbou uskutočňovanou vo verejnom záujme a má charakter preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami v zmysle Zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.

Popis východiskovej situácie:

Stavba protipovodňovej ochrany je umiestnená v intraviláne obce Zvolenská Slatina. Vodný tok Slatina ID 4-23-03-1520 preteká južnou časťou obce Zvolenská Slatina, v riešenom úseku popri Ulici pod hájom je koryto vodného toku upravené, nespevnené. Rybný potok ID 4-23-03-99 zaústuje do rieky Slatina v r.km 16,231.

Nutnosť realizácie projektu potvrdzujú opakujúce sa povodňové situácie v obci Zvolenská Slatina na toku Slatina a Rybný potok. V priebehu poslednej povodňovej situácie z 10/2020 došlo k vybreženiu vôd z vodného toku Slatina a z dôvodu spätného vzdutia aj Rybného potoka, čím bol zaplavený intravilán obce. Počas povodňovej situácie vo februári 2016 boli zaplavené záhrady rodinných domov z vybrežených vôd z toku Slatina. V septembri 2014 vplyvom dlhodobej intenzívnej zrážkovej činnosti došlo k vybreženiu vôd z toku Slatina a Rybný potok, čím boli zaplavené záhrady, lúky, pivničné priestory rodinných domov. Povodňové situácie sa v katastri obce vyskytli aj v rokoch 2013, 2010, 2005, 2002, 1996.

V rámci Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hron sú definované geografické oblasti, v ktorých je pravdepodobný výskyt potenciálne významného povodňového rizika. Predložený projekt zabezpečí ochranu územia geografickej oblasti Zvolenská Slatina - Slatina.

Identifikácia potrieb, v prospech ktorých je projekt realizovaný vychádza z plánu manažmentu povodňových rizík a identifikácie hospodárskych činností na povodňovo potenciálne ohrozenom území, kde ako hlavné hospodárske činnosti cieľového územia sú uvádzané rodinné domy, záhrady, št. cesta I. tr. Zvolen – Kriváň, športový areál, miestne komunikácie, cestný most, poľnohospodárska pôda.

Realizáciou projektu bude zvýšená ochrana zdravia a života obyvateľov v chránenom území, pričom sa umožní jeho bezpečný územný a hospodársky rozvoj. Úpravou koryta dôjde k zvýšeniu protipovodňovej ochrany riešenej lokality a k zníženiu primárnych a sekundárnych povodňových škôd.

SLOVENSKÝ VODOHOSPÁRSKY PODNIK, š.p. je v zmysle § 48, ods. 2, Zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov správcom vodo hospodársky významných vodných tokov a drobných vodných tokov.

Podľa aktuálne platného Atlasu rómskych komunít z roku 2019 žije v obci Zvolenská Slatina 507 rómskych obyvateľov čo predstavuje 18 % z celkového počtu obyvateľov.

Spôsob realizácie aktivít projektu:

Stavba bude realizovaná podľa projektovej dokumentácie vypracovanej spoločnosťou Bursa, s.r.o., Banská Bystrica, projektant Ing. Ondrej Bursa a vydaného stavebného povolenia. Realizácia bude uskutočnená dodávateľsky a dodávateľ bude vybratý formou verejného obstarávania v zmysle Zákona 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov. Riadenie a kontrola projektu (vecná a číselná kontrola) bude vykonávaná zamestnancami SVP, š. p. OZ BanskáBystrica. Kontrola stavby bude zabezpečovaná stavebným dozorom zo strany zamestnancov SVP, š. p. OZ Banská Bystrica. Internú finančnú kontrolu a účtovné operácie súvisiace s projektom a ich dokladovanie bude zabezpečovať Odbor účtovníctva a daní PR SVP, š.p. Finančné operácie súvisiace s projektom bude zabezpečovať Odbor hospodárskej politiky PR SVP, š.p. Kontrola ekonomickej implementácie bude vykonávaná vedúcimi odborov ekonomických úsekov resp.ekonomickým riaditeľom PR SVP, š.p. Kvantifikácia indikátorov fyzického napredovania projektu sa bude vykonávať na základe položiek jednotlivých prác uvedených v rozpočte projektu pre SP. Monitoring projektu a prevádzka sa bude vykonávať interne.

I. etapa

V tejto etape je riešená protipovodňová ochrana územia Ulice pod hájom, ktorá je v súbehu s riekou Slatina na ľavej strane toku. Stavba je členená na dva stavebné objekty SO 01 Ochranný protipovodňový múr na Ulici pod hájom, SO 02 Ochranný protipovodňový múr pri miesnej komunikácii.

SO 01 Ochranný protipovodňový múr na Ulici pod hájom

Na Ulici pod hájom je navrhovaná protipovodňová ochrana riešená múrom z kamenného muriva a betónu osadený na betónovom základe o dĺžke 224,15 m. Múr bude v päte hrúbky 0,5 m a v korune 0,3 m. Trasa múru je navrhnutá v súbehu s miestnou komunikáciou, tak aby bol dodržaný odstup od existujúceho plynovodného potrubia min 2,0 m. Výška múru sa bude pohybovať v rozmedzí 1,0-1,2 m, tak aby bola zabezpečená ochrana 0,5 m nad Q100. Medzi cestou a múrikom bude uložený odvodňovací rigol na odvedenie dažďových vôd, ktoré budú odvádzané hrádzovým priepustom do toku Slatina. V múriku budú vynechané tri vstupy pre prístup techniky a obyvateľov k rieke, tieto budú vybavené drážkami a prahmi pre osadenie mobilného hradenia. Na vhodné miesta môžu byť na múr osadené drevené lavičky.

Hrádzový priepust

Bude tvorený prefabrikovanou horskou vpustou, na ktorú bude napojené plastové potrubie DN 300 dĺžky 22,3 m vedené popod základ múru do toku Slatina, v mieste vyústenia bude vybudovaný výustný objekt. Odtok z vpuste bude opatrený stavidlovým uzáverom DN 300.

Výustný objekt

V mieste vyústenia potrubia bude vybudovaný výustný objekt z hrádzového priepustu, na výtokovú stranu bude osadená spätná klapka DN 300 mm. Tvar výustného objektu bude upravený tak aby netvoril prekážku v prietochom profile.

V predmetnom úseku sú do toku Slatina zaústené ešte dve výuste portubí DN 300 a DN 500, pre ktoré bude tiež vybudovaný výustný objekt s osadením koncovej klapky.

SO 02 Ochranný protipovodňový múr pri miesnej komunikácii

Vybudovanie protipovodňového múra v súbehu s miestnou komunikáciou je navrhnuté z dôvodu ohrozovania územia Ulice pod hájom odtokom vôd z inundačného územia. Navrhnutý múr bude dĺžky 97,07 m, hrúbky v päte 0,5 m a v korune 0,3 m s výškou v rozmedzí 1,0-1,2 m. V priestore medzi komunikáciou a múrom bude umiestnený odvodňovací rigol zaústený do kanalizačnej vpuste vody budú následne prevedené potrubím DN 200 popod múr do existujúcej cestnej priekopy. Na konci potrubia je navrhované osadenie spätnej klapky s betónovým výustným objektom, v dĺžke 2 m pred výustom bude priekopa spevnená kamennou rovinou. V múriku bude otvor v šírke 4,75 m pre prístup na poľnú cestu, tento prechod bude vybavený drážkami a prahmi pre osadenie mobilného hradenia.

Hrádzový priepust

Hrádzový priepust je navrhnutý na cestnej priekope z vnútornej strany ohrádzovania, na začiatku cestného priepustu. Na vtoku sa vybuduje železobetónové čelo, na ktoré bude osadené stavidlové hradenie DN 500. Pred vtokovým čelom bude prehĺbený betónový čerpací priestor, ktorý vytvorí tvarový prechod medzi priekopou a vtokom do priepustu. Terén pozdĺž brehov dotknutý výstavbou bude po realizácii stavby uvedený do pôvodného stavu vyrovnaním, ohumusovaním a osiatim trávnyim semenom, v prípade poškodenia miestnej komunikácie, bude táto obnovená.

II. etapa

V II. etape je riešená protipovodňová ochrana na pravom brehu rieky Slatina po štátnu cestu I/16 obsahujúca úpravu Rybného potoka v dosahu vzdutia Q100 na toku Slatina. Stavba je členená na nasledujúce stavebné objekty: SO 01 Úprava Rybného potoka, SO 02 Hrádzový priepust č. 1, SO 03 Hrádzový priepust č. 2, SO 04 Preložka DK ŽSR, SO 05 Preložka káblov zab. zar. ŽSR, SO 06 Preložka DOK ŽSR, SO 07 Preložka DOK Slovak Telekom.

SO 01 Úprava Rybného potoka

Úprava Rybného potoka je rozdelená do dvoch úsekov, v prvom je riešená celokorytová úprava s obojstrannými múrikmi, v druhom úseku je navrhnutý ľavostranný brehový múr bez zásahu do koryta. Niveleta múrikov je v celej dĺžke na kóte 334,10 m n. m. čo predstavuje 0,33 m nad úrovňou Q100 vodného toku Slatina.

Úsek č. 1 - obojstranná úprava brehovými múrmi

Celková dĺžka je 135 m v úseku r.km 0,068 00 - 0,203 00. Navrhované koryto bude mať tvar lichobežníka, brehy opevnené kamennou dlažbou a zatrávené. Betónové múriky sú navrhnuté hr. 0,5 m v päte a 0,3 m v korune

s max. výškou 1,05 m. Pravostrannýmúr bude ukončený naviazaním na násyp štátnej cesty I/16 a ľavostranný bude pokračovať napojením na múrik navrhnutý v 2. úseku.

Prístupová komunikácia

Súbežne s pravostranným múrikom bude vybudovaná prístupová komunikácia k objektu SO 03 Hrádzový priepust č. 2. Cesta bude mať šírku 3,0 m a dĺžku 133,68 m s obslužnou plochou pri priepuste 12x12 m. Povrch cesty bude spevnený štrkodrvou, pri napojení na štátnu cestu v dĺžke 22,6 m spevnený asfaltovým krytom.

V rámci tohto úseku bude existujúci mostík v r.km 0,189 60 nahradený rámovým priepustom z dôvodu jeho nízkej prietokovej kapacity a zmeny trasy koryta vodného toku. V trase navrhovanej prístupovej komunikácie je vedený kanalizačný zberač AB, na ktorom bude potrebné upraviť niveletu poklopov šácht Š2, Š2a, Š3, Š4 umiestnených v ceste a tým aj skladbu šachtových skruží. V r.km 0,154 50 - 0,166 00 je ľavobrežný múr v dĺžke 11,5 m prerušený stavbou umiestnenou tesne na brehovej čiare vodného toku. Na steny tejto stavby bude napojený brehový múr z oboch strán a nepriepustnosť steny stavby sa zabezpečí nástrekom vodotesného betónu do výška 1,5 m. Tiež bude v tomto úseku demontované jestvujúce oplatenie na dĺžke 55 m, ktoré bude nahradené novým. Súčasťou ochranných opatrení bude vybavenie hrádzových priepustov mobilnými dieslovými čerpacími stanicami o výkone 2,0 l.s-1 na prečerpávanie vôd z Rybného potoka a prenosnou čerpacou stanicou s výkonom 50 l.s-1 na prečerpávanie vnútorných vôd.

Úsek č. 2 - ľavostranná úprava brehovými múrmi

Celková dĺžka je 152 m v úseku r.km 0,203 00 - 0,355 00. V rámci tohto úseku pôvodné koryto vodného toku bude zachované, len prečistené. Ľavostranne bude realizovaný ochranný brehový múr výšky 0,4 - 0,9 m v línii toku s prispôbením sa existujúcim objektom. Múr bude v miestach prístupových mostíkov prerušený na ôsmich miestach, ktoré budú hradené drevenými foršňami osadenými do oceľových drážok.

SO 02 Hrádzový priepust č. 1

Hrádzový priepust bude umiestnený na priekope odvádzajúcej vody z dažďovej kanalizácie do rieky Slatina, naviazaný bude na železničný priepust (betónove potrubie 2 x DN 1200 mm). Hrádzový priepust je umiestnený 1,7 m od výtokového portálu železničného priepustu, ktorý bude prepojený dvomi železobetónovými potrubiami DN 1200 mm dĺžky 2,0 m vodotesne napojenými na existujúce potrubia. Tieto potrubia budú priamo zapustené do steny hrádzového priepustu. Z priepustu bude odtok cez otvor DN 1200 mm hradený stavidlom.

Železničná priekopa

V úseku za železničnou traťou je navrhnutá železničná priekopa dĺžky 85 m, ktorá bude odvodňovať územie medzi železničnou traťou a rodinnými domami. Odvádzané vnútorné vody budú odvedené do rieky Slatina cez navrhovaný hrádzový priepust.

SP 03 Hrádzový priepust č. 2

Navrhovaný hrádzový priepust bude umiestnený na začiatku úpravy Rybného potoka a priamo napojený na vtokový portál železničného mosta. Pozostávať bude z hrádzového priepustu na železničnej priekope zaústenej do Rybného potoka o pôdorysných rozmeroch 2,4x2,5 m s výškou 3.35 m vybavený stavidlom DN 1200 mm a hrádzového priepustu priamo na Rybnom potoku pôdorysných rozmerov 5,0x7,8 m s osadenými dvomi tabuľovými stavidlami o rozmeroch 2,28x1,6 m.

SO 04 Preložka DK ŽSR

V rámci tohto objektu sa uskutoční preložka diaľkového kábla ŽSR Zvolen-Lučenec a koaxiálneho kábla ŽSR Zvolen-Mýtna do novej káblovej trasy s prehĺbením uloženia pod upraveným korytom Rybného potoka.

SO 05 Preložka káblov zab. zar. ŽSR

V rámci tohto objektu sa uskutoční preložka káblov zab. zar. ŽSR pri zastávke Zvolenská Slatina žkm 204,861 až 204,788 do novej trasy s prehĺbením uloženia pod upraveným korytom Rybného potoka.

SO 06 Preložka DOK ŽSR

V rámci tohto objektu sa uskutoční preložka diaľkového optického kábla DOK ŽSR Zvolen-Fiľakovo do novej trasy s prehĺbením uloženia pod upraveným korytom Rybného potoka.

SO 07 Preložka DOK Slovak Telekom

V rámci tohto objektu sa zrealizuje preložka diaľkových optických káblov DOK1-20vl. OK:0123: DOK Zvolen-Lučenec do novej trasy s prehĺbením uloženia pod upraveným korytom Rybného potoka.

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu:

Projektová dokumentácia stavby "Zvolenská Slatina - ochranné opatrenia na toku Slatina" a "Zvolenská Slatina - ochranné opatrenia na toku Slatina - II. etapa" bola vypracovaná v súlade s cieľmi Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hrona a v súlade s Územným plánom Obce Zvolenská Slatina, ktorý bol schválený uznesením ObZ č. 315/2010 dňa 26.4.2010, ktorého záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 3/2010. Potreba realizácie projektu bola vyvolaná mimoriadnymi povodňovými situáciami na toku Slatina vo Zvolenskej Slatine v uplynulých rokoch. Realizáciou projektu sa prispeje k zlepšeniu situácie v cieľovom území v nasledovných ukazovateľoch:

Prínosy pre ľudské zdravie:

1. zníženie pravdepodobnosti záplav v obci Zvolenská Slatina povodňami bude mať pozitívny vplyv na jej obyvateľov, nakoľko ich psychický stav má významný vplyv na celkový zdravotný stav obyvateľov. Dobrý zdravotný stav obyvateľov vedie k úspore nákladov v sektore zdravotníctva (náklady na lekárske vyšetrenie, liečbu, lieky, dávky nemocenského poistenia) a má pozitívny vplyv aj na zamestnanosť, resp. podnikateľské aktivity (len zdravý zamestnanec môže podávať požadovaný výkon),

2. navrhnutými biotechnickými opatreniami v povodí toku Slatina dôjde k zmierneniu dopadov klimatických zmien na zdravie obyvateľstva.

Prínosy pre udržanie ľudskej bezpečnosti:

1. realizácia navrhovaného opatrenia prispeje k napĺňaniu cieľov manažmentu povodňového rizika t. j. k zníženiu pravdepodobnosti záplav územia obce Zvolenská Slatina povodňami a tým k zníženiu potenciálnych nepriaznivých následkov záplav na ľudskú bezpečnosť a bezpečný územný a hospodársky rozvoj ochráneného územia,
2. realizáciou navrhovaného opatrenia sa zabezpečí bezpečnosť pre 51 obyvateľov obce bezprostredne ohrozených povodňami,
3. navrhnutými biotechnickými opatreniami v povodí toku Slatina dôjde k zmierneniu dopadov klimatických zmien na podnikateľské aktivity, čo bude mať pozitívny vplyv na socio-ekonomickú bezpečnosť ľudí.

Prínosy pre trvalo udržateľný rozvoj:

1. protipovodňové opatrenie je navrhované v snahe maximalizovať ekonomické a sociálne aspekty bez porušenia trvalej udržateľnosti ekosystému,
2. realizáciou navrhovaného opatrenia sa zabezpečí požadovaná stabilita a technický stav cestnej infraštruktúry - cesty I/16 Zvolen - Lučenec - Rožňava - Košice čím dôjde k úspore nákladov na jej rekonštrukciu a zabezpečí sa plynulosť a bezpečnosť cestnej dopravy,
3. ochrana cestnej infraštruktúry bude mať priaznivý vplyv aj na zvýšenie zamestnanosti a životnej úrovne obyvateľov daného územia,
4. realizáciou navrhovaného opatrenia sa zníži/obmedzí významné povodňové riziko, čo napomôže vytvoriť bezpečné podnikateľské prostredie a tým aj bezpečný územný a hospodársky rozvoj obce,
5. navrhnuté biotechnické opatrenia v povodí toku Slatina budú minimálnym zásahom do okolitej prírody, čo nebude mať nepriaznivý vplyv na miestnu faunu, flóru ekosystémy.

Realizáciou projektu sa naplnia deklarované cieľové hodnoty merateľného ukazovateľa - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou v geografickej oblasti čiastkového povodia Hrona, toku Slatina ID 4-23-03-1520 v obci Zvolenská Slatina, kde v zmysle Plánu manažmentu povodňového rizika čiastkového povodia Hron je tento ukazovateľ stanovený na hodnotu 51 obyvateľov.

Realizáciou projektu sa naplnia deklarované cieľové hodnoty merateľného ukazovateľa - hodnota majetku chráneného pred povodňami v geografickej oblasti čiastkového povodia Hrona, toku Slatina ID 4-23-03-1520 v obci Zvolenská Slatina, kde v zmysle Plánu manažmentu povodňového rizika čiastkového povodia Hrona je tento ukazovateľ v prílohe X. Prehľad povodňových škôd vyčíslený na hodnotu 2 171 648,615 €.

Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku podpísaná dňa 31.08.2021

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu aktivít projektu: 740 889,46 EUR

Termín realizácie projektu: 08/2015 – 06/2023